

*Antelma
Mat.*

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej
Nr 110 **wrzesień 1998**

**XXX lat
WPPT**

XXX lat WPPT

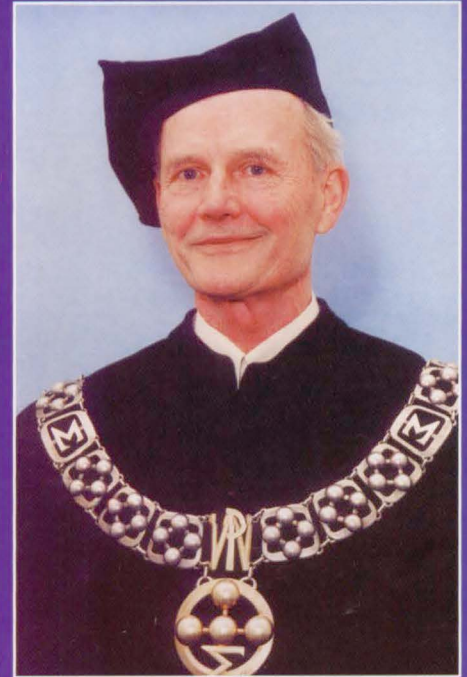
Poczet Dziekanów

1968-1974
doc. dr Bronisław Jasek

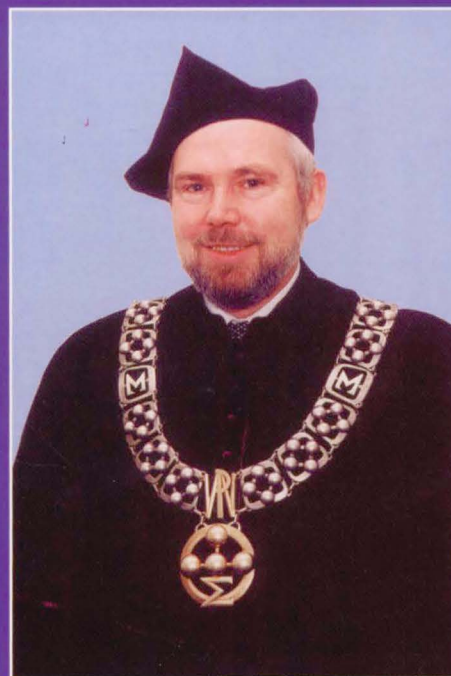
1974-1981
doc. dr hab. Kazimiera Fulińska

1981-1983
prof. dr hab. Miron Gaj

1983-1984, 1990-1996
prof. dr hab. Jerzy Czerwonko

1984-1990
prof. dr hab. Aleksander Weron

1996-
prof. dr hab. Ryszard Grząślewicz

XII KONFERENCJA

“NAUCZANIE FIZYKI W WYŻSZYCH UCZELNIACH TECHNICZNYCH”

W dniach od 30 czerwca do 2 lipca br. odbyła się kolejna konferencja poświęcona wymianie doświadczeń w nauczaniu fizyki na wyższych uczelniach technicznych. Konferencja została znakomicie zorganizowana przez Wydział Fizyki Technicznej Politechniki Poznańskiej i odbywała się pod znamiennym hasłem: Fizyka dnia dzisiejszego — technologią jutra. Wzięło w niej udział ponad 100 nauczycieli akademickich reprezentujących najlepsze polskie uczelnie techniczne oraz nauczycieli fizyki w szkołach średnich.

W trakcie konferencji poruszone zostały między innymi następujące zagadnienia:

1. Rola fizyki w procesie kreowania nowych technik i nowoczesnych technologii;

2. Działania integracyjne pomiędzy różnymi dyscyplinami, jednostkami organizacyjnymi i środowiskami akademickimi;

3. Problemy warsztatu dydaktycznego dotyczące:

a. nauczania fizyki w szkołach średnich i rekrutacji na wyższe uczelnie;

b. modernizacji istniejących oraz tworzenie nowych programów dydaktycznych;

c. nowych form nauczania fizyki, aktywizujących i angażujących studentów w działalność naukowo-dydaktyczną;

d. nowych ćwiczeń laboratoryjnych, demonstracji oraz komputerowych programów wspomagających proces dydaktyczny.

Program Konferencji obejmował 14 referatów, 7 komunikatów, sesję plakatową (zaprezentowano 31 plakatów), demonstracje ćwiczeń laboratoryjnych i pokazy wykładów. Materiały Konferencji zostały wydane w postaci książki pt. XII konferencja nauczanie fizyki w wyższych uczelniach technicznych, *Ośrodek Wydawnictw Naukowych, Poznań 1998 r.*

W Konferencji wzięły udział następujące osoby reprezentujące PWR: prof. dr hab. Ewa Dobierzewska-Mozrzyńska, dr hab. Ryszard Poprawski, prof. nadzw. PWR, dr hab. Henryk Kasprzak, dr Ludmiła Lewowska, dr inż. Andrzej Kolarz, dr inż. Piotr Kurzynowski, mgr inż. Marcin Just oraz z-ca dyrektora Instytutu ds dydaktyki i wychowania dr inż. Włodzimierz Salejda.

Nasi przedstawiciele wnieśli istotny wkład i zaznaczyli w zauważalnym stopniu swój udział w konferencji. Dr hab. H. Kasprzak wygłosił referat pt. Współczesne aspekty optyki oka, który spotkał się z ogromnym zainteresowaniem słuchaczy. Dr hab. R. Poprawski, prof. PWR i dr inż. W. Salejda wygłosili referat pt. Nauczanie

fizyki na Politechnice Wrocławskiej, w którym przedstawili system nauczania fizyki w naszej uczelni, omówili szczegółowo zawartość standardowego kursu Fizyki Ogólnej (w części dotyczącej wykładów, ćwiczeń rachunkowych i laboratoryjnych) i zaprezentowali liczne podręczniki, skrypty oraz zbiory zadań przygotowane przez pracowników naukowo-dydaktycznych Instytutu Fizyki PWR wydane w ostatnich latach. Referat ten spotkał się z dużym uznaniem wśród uczestników Konferencji, którzy komplementowali systemowy charakter realizowanego modelu dydaktyki fizyki na PWR i sugerowali konieczność jego wprowadzenia przez inne uczelnie techniczne.

Na sesji plakatowej pracownicy naukowo-dydaktyczni IF PWR zaprezentowali trzy plakaty: (1) R. Poprawski, M. Komorowski (student IV roku, kierunku FIZYKA WPPT), A. Kolarz, Badanie prostego i odwrotnego zjawiska piezoelektrycznego; (2) W. Salejda, M. Just, Metody komputerowe rozwiązywania równania Schrödingera - program MARRS; (3) R. Poprawski, W. Salejda, Sprawdzanie prawa Stefana-Boltzmana. Zestaw do laboratorium fizyki ogólnej.

Prace te zostały bardzo pozytywnie ocenione i wyróżnione przez recenzentów powołanych przez organizatorów Konferencji. Należy dodać, że program MARRS opracowany na platformie programowej Delphi 3, będący pracą magisterską M. Justa napisaną pod opieką naukową dr inż. W. Salejdy, ze względu na swoje walory dydaktyczne i naukowe został rozpowszechniony, także odpłatnie, wśród zainteresowanych uczestników konferencji.

W dyskusji panelowej dr inż. W. Salejda przedstawił system finansowania dydaktyki fizyki na PWR. Został on wysoko oceniony przez uczestników Konferencji, którzy uznali go za godny naśladowania w innych uczelniach technicznych. Uczestnicy Konferencji w trakcie dyskusji panelowej wypracowali wspólne stanowisko, które Komitet Organizacyjny w najbliższym czasie ma rozesłać w formie listu do osób odpowiedzialnych w naszym państwie za edukację i poziom nauczania przedmiotów podstawowych na wyższych uczelniach technicznych.

Następna konferencja z tego cyklu odbędzie się w 2000 roku i będzie zorganizowana przez Instytut Fizyki PWR, o czym na zakończenie spotkania poinformowała, serdecznie zapraszając wszystkich obecnych, Pani prof. dr hab. E. Dobierzewska-Mozrzyńska.

Dyrektor Instytutu Fizyki PWR
Dr hab. Jan Misiewicz, prof. PWR

Na fundamentach polikliniki...

Szanowni Państwo,

Wrzesień to sezon konferencji i ostatnich przygotowań do nowego roku akademickiego. Tym razem oczekujemy jeszcze jednego wydarzenia: Festiwalu Nauki. Mamy nadzieję, że ta środowiskowa impreza okaże się udana i na stałe wpisze się w kalendarz wrocławskich spotkań. W bieżącym numerze „Pryzmatu” zamieszczamy pełny program atrakcji festiwalu. Pierwszą z nich (choć nieopisaną) będzie zabawa polegająca na wyjęciu środkowych stron naszego pisma i zrobieniu z nich osobnej książeczki. Korzystając z niej można trafić na wszystkie atrakcyjne wykłady, pokazy, wystawy, koncerty. Może po obejrzeniu jakiejś prezentacji dojdą Państwo do wniosku, że Państwa własna dziedzina badań także nadaje się do atrakcyjnego przedstawienia.

Konferencji mamy mnóstwo. Nie jesteśmy w stanie zaprezentować ich na bieżąco, ale w październikowym numerze postaramy się je odnotować. Tymczasem polecamy naszym Czytelnikom obszerny tekst związany z XXX-leciem WPPT. Główne obchody już się odbyły, ale ich ważnym finałem będzie zapowiadziany na 8 października, tj. na inaugurację roku akademickiego na Politechnice, doktorat honoris causa prof. Moisiejewa Isaakowicza Kaganowa.

Zapraszamy też na tegoroczny wykład inauguracyjny „Siedem grzechów głównych nauki polskiej”, który zostanie wygłoszony przez prof. Andrzeja Wiszniewskiego, przewodniczącego KBN.

Interesująco zapowiada się też centralna inauguracja w dniu 1 października organizowana przez Uniwersytet Wrocławski. Ma być na niej obecny premier Jerzy Buzek, który następnie przybędzie na Politechnikę, by dokonać otwarcia nowego budynku Studium Języków Obcych. A ponieważ, jak mówi sennik egipski, prominenta widzieć – szczęście spotkać, przeto mamy nadzieję, że nadchodzący rok akademicki przyniesie wszystkim wiele radości.

Redakcja

Fot. Piotr Krasicki

Pryzmat

Pismo Informacyjne
Politechniki Wrocławskiej

Politechnika Wroclawska
Wybrzeże Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław

Redaktor Naczelny: dr inż. Maria Kiszka
Redakcja: bud D-5, pok.22, tel. 320 22 89 i 320 21 17
e-mail: pryzmat@ite.ite.pwr.wroc.pl

Opr. graf. skanowanie, DTP, skład i łamanie, korekta: redakcja
Kolor naświetla: „FUNNA” W-w, ul. Krupnicza 2/4
Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWR Nakł. 1500 egz.

R O Z M A I T O Ś C I

DZIAŁ NAUKI INFORMUJE...

Zbliża się ostateczny termin składania wniosków o stypendia dla młodych pracowników nauki i doktorantów przyznawane przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej. Należy je składać do **15 października** w Dziale Nauki (gmach A-1, pok. 157) u pani mgr inż. Krysztyny Sosińskiej (tel. 35-19).

Regulamin przyznawania stypendiów i wzór wniosku są dostępne w dziale nauki oraz w sieci: www.fnp.org.pl

INAUGURACJA '98

8 października br o godz. 11⁰⁰ odbędzie się inauguracja roku akademickiego na Politechnice Wrocławskiej. W programie uroczystości przewidziano:

- przemówienie inauguracyjne Rektora prof. Andrzeja Mulaka,
- nadanie tytułu doktora honoris causa Politechniki Wrocławskiej prof. Moiseyowi Kaganowowi,
- immatrykulację studentów,
- wręczenie nagród Rektora za wyniki w nauce najlepszym absolwentom i studentom,
- wykład inauguracyjny prof. Andrzeja Wiszniewskiego „Siedem grzechów głównych nauki polskiej”.

Oprawę artystyczną uroczystości zapewni występ Chóru i Orkiestry Młodzieżowej Uni-

wersytetu Erlangen-Nürnberg oraz Chóru Politechniki Wrocławskiej.

KOMUNIKAT SPORTOWY

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Politechniki Wrocławskiej informuje, że w związku z rozpoczęciem roku akademickiego 1998/99 udostępni sale sportowe dla pracowników. Podania o przydział sal należy składać w sekretariacie Studium do 30 września włącznie. Przy rozdziale brane są pod uwagę tylko soboty i niedziele w godz. 7⁰⁰ – 24⁰⁰.

Publiczne losowanie odbędzie się 30 września br. o godz. 15³⁰ w sali A przy ul. Chełmońskiego 16.

Kierownik SWFiS
mgr Jerzy Biezuński

ZUS INFORMUJE, ŻE...

• ...w związku ze wzrostem cen nośników energii i artykułów spożywczych z dniem 1 września zostały podniesione ceny obiadów i wynoszą one:

1. Obiad abonam. dla prac. 5,20 zł
2. Obiad abon. dla studenta 5,70 zł
3. II danie – obiad abon. dla prac. 3,90 zł
4. II danie – obiad abon. dla studenta 4,30 zł
5. Obiad jednorazowy 5,90 zł.

Stołówka pracownicza przy ul. Smoluchowskiego czynna będzie od dnia 21.09.1998.

- ...posiada wolne miejsca na wczasach zdro-

wotnych w Ustce w terminach: 30.09.-13.10.98 oraz 16.10-29.10.98. Ceny:

- 306 zł dla pracowników posiadających zaświadczenia lekarskie i pracowników, którzy nie korzystali z tej formy wczasów wiosną br
- 510 zł+7% VAT dla osób pozostałych.

Szczegółowych informacji udziela ZUS bud. C-9, pok. 418, tel. 34-47.

POCZTA I ROZDZIELNIA – ZMIANY

Od 1.10.98 r. poczta w A-1 PWr będzie czynna w godz. 8³⁰-15⁰⁰, zaś uczelniana rozdzielnia będzie przyjmować korespondencję w poniedziałek: 12⁰⁰-13³⁰, a w pozostałe dni: 11³⁰-13³⁰.

ERRATA

• Artykuł „Wittigalia w Juwenaliach” zamieszczony w numerze 107 „Pryzmatu” został zilustrowany zdjęciami Pani Ewy Ostańkiewicz. Pomyłkowo przypisaliśmy Jej zdjęcia Panu Piotrowi Krasickiemu, który wykonał cykl zdjęć z Juwenaliów zamieszczony na ostatniej stronie numeru.

• W podpisie zdjęcia ilustrującego jubileuszowy zjazd Wydziału PPT błędnie podano nazwisko „absolwenta nr 2”. Jest nim pan prof. Borys Wulich, a w tekście (str. 24) wystąpił błąd w nazwisku byłego prodziekana WPPT Eugeniusza Jagoszewskiego.

Przepraszamy!

Rektor Politechniki Wrocławskiej

serdecznie zaprasza

do udziału w wykładach ogólnych

Festiwalu Nauki**Środowiska Wrocławskiego**

w niedzielę, 27 września 1998,

aula Politechniki (bud. A-1)

Sesja wykładowa „WROCLAW U PROGU XXI WIEKU”

14.00 – „Wrocław naszych marzeń. Kierunki rozwoju miasta w bliskiej i średniej perspektywie”

– prof. Jan Waszkiewicz, Instytut Nauk Ekonomiczno-Społecznych, Biuro Rozwoju Miasta

15.00 – „Sposób na węzeł czyli jak rozwiązać problem transportu we Wrocławiu”

– prof. Tadeusz Zipser, Katedra Planowania Przestrzennego Wydziału Architektury

ZAKOŃCZENIE FESTIWALU NAUKI ŚRODOWISKA WROCLAWSKIEGO

16.30 – „Nauka - Technika - Człowiek”

– prof. Andrzej Wiszniewski, minister, przewodniczący Komitetu Badań Naukowych. Wykład połączony z dyskusją panelową z udziałem rektorów wrocławskich uczelni oraz prof. Aleksandry Kubicz, koordynatora Festiwalu.

S E N A T

XXIII POSIEDZENIE SENATU

(9.07.1998 r.)

Senat uczcił pamięć śp. prof. Cecylii Wesołowskiej. Sylwetkę Zmarłej przedstawił prof. J. Nowak (WPPT).

• Przewodnictwo obrad w tej części posiedzenia objął senior Senatu **prof. H. Hawrylak**, gdyż przedmiotem debaty było sprawozdanie władz PWr z działalności w 1997 r. Po przedstawieniu danych przez **JM Rektora**, **Prorektorów** i **Dyrektora Administracyjnego** zabrał głos **dr A. Grzegorzczak**, który podniósł problem starzenia się kadry i pogarszania się standardów dydaktycznych (nadmiar nadgodzin). **Prof. H. Hawrylak** poinformował, że tym roku zgłosiło się aż 300 kandydatów na studia doktoranckie. **Prof. Zdanowski** podkreślił duże zróżnicowanie jednostek pod względem ich liczby. **Prof. J. Koch** zauważył, że uczelnie są finansowo nieatrakcyjne dla młodych ludzi, co jest przyczyną luki pokoleniowej. Poruszył też problemy: konkurencji dla filii PWr w postaci powstających wyższych szkół zawodowych i zbyt słabego zaangażowania środowiska naukowego w działania proinnowacyjne.

JM Rektor stwierdził, że los filii będzie uzależniony od rozwiązań przyjętych w nowej ustawie. Zaangażowanie Uczelni w Technopark dowodzi, że będzie to istotny obszar działania.

Prof. J. Zdanowski stwierdził, że PWr nie zamierza wycofać się z filii. Ośrodki filialne dają wielu studentów, którzy – gdyby mieli przenieść się do Wrocławia – potrzebowałiby dodatkowych miejsc w DS-ach, sal wykładowych itd.

Prof. T. Winnicki, obecnie rektor Kolegium Karonoskiego w Jeleniej Górze, stwierdził, że między placówkami jest „konflikt niewątpliwy, ale nieantagonistyczny” ze względu na inny profil kształcenia.

Prorektor L. Jackak wyraził pogląd, że powodem konfliktu jest to, że mimo niższego poziomu edukacji oferuje się absolwentom w szkół zawodowych tytuł zawodowy inżyniera. Jedynym wyjściem jest porozumienie, że w s.z.z. będą kształcić w dziedzinach nie oferowanych przez uczelnie akademickie.

Prof. S. Chanas zapytał o stosunek władz do reformy wydziałowej w aspekcie nasilającej się tendencji do powoływania centrów (bezpośrednio podległych rektorowi). Wyraził obawę, że dążenie do tworzenia nowych wydziałów na bazie mocnych instytutów jest wyrazem chęci uniezależnienia się dyrektorów instytutów. Rodzi się więc pytanie, co jest modelem docelowym: 20 wydziałów i 20 centrów, czy też kilka silnych wydziałów i kilka silnych instytutów? **Prorektor J. Zdanowski** powiedział, że dąży się do przejrzystej struktury umożliwiającej bieżącą analizę sytuacji finansowej. Senat przyjął przedstawione sprawozdanie (44:0:4).

• Dyrektor I-25 **dr J. Markowski** przedstawił wniosek o wyodrębnienie (od pocz. 1999 r) tego instytutu z Wydziału Elektroniki jako Wydziału Techniki Mikrosystemów, Mikroelektroniki i Optoelektroniki. Przyszły wydział spodziewa się rekrutacji ok. 150 studentów/rok. Część zajęć dydaktycznych byłaby zlecona Wydziałowi Elektroniki.

Dr R. Radowski (Kom. ds. Statutu i Regulaminów) i **prof. J. Świątek** (Kom. ds. Dydaktyki) poparli wniosek, choć stwierdzili potrzebę dyskusji o strukturze uczelni.

Prof. J. Młochowski wyraził obawę, że podobnie jak w zażegnanych próbach podziału Wydziału Chemicznego, sprawa ma kontekst personalny; był zdania, że można ją rozwiązać inaczej. Skrytykował też proponowaną nazwę wydziału. Poparł go **prof. J. Zwoździak**, który uznał przedstawione dane (m.in. finansowe) za niewystarczające.

Dr M. Ciurla podkreślił potrzebę przedstawiania komisjom senackim i Senatowi o wiele precyzyjniejszych danych ekonomicznych: tendencji do pieniądza, a tych zawsze brakuje. Nowe propozycje powołania centrów i wydziałów muszą trafić najpierw do komisji. **Dr J. Górniak** zapytał o szczegóły reorganizacji: czy nowy wydział przyjmie pełną odpowiedzialność

finansową, czy będzie apelować do rezerwy Prorektora? Czy są jakieś uzgodnienia z dziekanem Wydz. Elektroniki? Dobrym argumentem jest teza, że łatwiej utrzymać studentów na osobnym wydziale. Jak jednak rozwiązać problem zdybcenia sal na zajęcia, skoro W-4 ma i tak trudności lokalowe?

Dziekan W-4 prof. R. Nowicki stwierdził, że RW nie rozpatrywała sprawy, jest jedynie decyzja Rady I-25. Instytut ma obciążenia dydaktyczne (4,5 tys. nadgodzin), brak tylko chętnych na oferowana specjalność. Lekarstwem byłoby przemodelowanie instytutu.

Prof. M. Hardygóra zauważyła, że powołanie kolejnego wydziału to zwiększone koszty organizacyjne. **Dr L. Jankowski** poruszył kwestię odbioru tej decyzji przez gremia RGSzW i KBN. **Prof. L. Gładysiewicz** przypomniał, że nowa ustawa może podwyższyć kryteria oceny jednostek.

JM Rektor stwierdził, że nowy wydział nie byłby najmniejszy na PWr oraz że I-25 był w przeszłości jednostką samodzielną finansowo. Utworzenie nowego wydziału zwiększyłoby ilość jednostek PWr mających prawo habilitowania.

Wniosku nie poddano pod głosowanie.

• **Prorektor ds. Ogólnych dr L. Jankowski** przedstawił wniosek o likwidację ZANiDu zatrudniającego ok. 20 osób. Propozycja wynika ze względów ekonomicznych (rosnący deficyt). Władze Uczelni proponują utworzenie odrębnego podmiotu gospodarczego z udziałem PWr, który po kilku latach usamodzielni się. Pozwoli to na minimalizację kosztów. Kolejne kroki będą uzgadniane z komisjami senackimi i związkiem zawodowym.

Dr R. Radowski (Kom. ds. Statutu i Regulaminów) i **dr M. Ciurla** (Kom. Ekonomiczna) poparli wniosek. Senat przyjął propozycję jednogłośnie (40:0:0).

• Senat wyraził zgodę (40:0:0) na propozycję zawarcia umowy o współpracy między PWr a Hochschule Wismar, Fachhochschule für Technik, Wirtschaft und Gestaltung (Niemcy) oraz między Inst. Techniki Ciepłej i Mechaniki Płynów a Katedrą Mechaniki Ogólnej i Dynamiki Maszyn Państwowego Uniwersytetu w Sumach (Ukraina).

• W odpowiedzi na interpelację **prof. R. Nowickiego** i **prof. M. Piekarskiego** **Prorektor J. Zdanowski** stwierdził, że zaproszenie do składania wniosków badawczych „zgodnie z Regulaminem Centrum [Materiałów Zaawansowanych i Nanotechnologii]” było przedwczesne w sensie formalnym. Natomiast uzasadnione jest wyzwanie do składania projektów badawczych, gdyż decyzją JM Rektora uruchomiono środki finansowe z rezerwy Prorektora ds. Nauki (na lata 1998 i 99) na konkurs projektów badawczych z zakresu zaawansowanych materiałów i nanotechnologii.

Prorektor L. Jankowski odpowiedział na interpelację **mgr W. Sobasa**: ustawa o zamówieniach publicznych jest regulacją nadrzędną wobec przepisów wewnętrznych. Pismo z kwietnia br. [ZW 23/97] przypomina o obowiązującym trybie załatwiania zakupów. Uczelnią zatrudniła dodatkowe osoby do realizacji zwiększonych zadań, choć część zadań jest wykonywana społecznie przez pracowników. Konieczne jest powołanie Biura Zamówień Publicznych.

Dyr. A. Kaczkowski odpowiedział **mgr Jackowi Łuczyńskiemu**: w 1992 i 1995 r. znolizowano przepisy dotyczące zakres obowiązkowych badań okresowych pracowników. Każdy pracownik musi raz na 5 lat musi odbyć badania, których elementem jest wizyta u internisty mającego specjalne uprawnienia. To jest źródłem trudności organizacyjnych.

• **Prof. M. Hardygóra** zwróciła się o wyjaśnienie powodów trudności w dołączeniu Wydz. Górniczego do sieci WASK. Chodzi zwłaszcza o wyjaśnienie, w jakim stopniu taka inwestycja jest finansowana centralnie. W praktyce wydział został postawiony w obliczu konieczności samodzielnego sfinansowania infrastruktury światłowodowej.

• **Prof. J. Świątek** zapytał o termin opublikowania stawek rozliczeń międzywydziałowych.

• **Prof. J. Zdanowski** ustosunkował się do otrzy-

manego przez niektórych senatorów pisma **prof. Z. Bubnickiego** i 6 innych osób krytykującego przeprowadzane ostatnio zmiany struktury organizacyjnej Uczelni. Trwa poszukiwanie rozwiązań kompromisowych. Obecnie głównie kwestie sporne to restrukturyzacja I-17 i I-10. Podczas zmian organizacyjnych dają zwykle o sobie znać ukryte tendencje do wydzielenia się opozycyjnych grup. Dalszy powód do konfliktów to spory wokół podziału wspólnej bazy materialnej (lokale, laboratoria etc.). Władze Uczelni są zdania, że nie ma potrzeby poddawania sprawy pod obrady Senatu.

• **Prof. J. Zdanowski** poinformował też, że:

– Uczelnia otrzymała pismo MEN dotyczące ochrony praw i dorobku intelektualnego pracowników. Proponuje się wprowadzenie tej problematyki (prawo patentowe, autorskie itd.) do programów edukacyjnych. Z przytoczonych przez resort danych wynika, że pod względem uzyskanych praw patentowych i krajowych praw wyłącznych PWr jest trzecia w kraju uczelnia techniczna. Natomiast nasze przychody z tytułu licencji stawiają PWr na V pozycji.

– Na uczelniany konkurs na granty dla młodszych pracowników nauki i doktorantów wpłynęło 165 wniosków. Do dyspozycji było 5 mld zł. Czterosebnowe komisje rozdzieliły granty proporcjonalnie do udziału wydziałów w badaniach własnych.

– Napięta jest sprawa odpisów amortyzacyjnych za sprzęt. Niektórzy właściciele nowych komputerów obawiają się obciążeń, które im grożą z tego tytułu. Uczelnia ma nadzieję, że niedługo ukażą się nowe rozporządzenia, trzeba jednak mieć w rezerwie 10%. Reszta obciążenia jest przekazywana instytutowi (wsp. 0,8 w algorytmie kosztów wydziałowych). Analiza funduszu amortyzacji za 1997 r. pokazuje, że zyskały instytuty, które prowadziły badania.

– Uczelnia dostała środki na współpracę z zagranicą. Przeznaczone są na działalność związaną ze współpracą międzynarodową. Na ogólną liczbę 68 wniosków priorytet ma 19. Na nie przeznaczono 266 tys. zł (średnio poziom finansowania wyniesie tu 30%), a na pozostałe – 114 tys. zł. Ze względu na nierówny rozkład kontaktów międzynarodowych na poszczególne wydziały trzeba obcinać „piramidy”.

• **Dr L. Jankowski** zrelacjonował konferencję „Polsowie na rzecz nauki” (patrz *Pryzmat* nr 108/109). Senat upoważnił władze Uczelni do przesłania do rządu RP stanowiska nt. potrzeb finansowych szkolnictwa wyższego.

• **JM Rektor** omówił spotkanie rektorów w MEN (29 czerwca br.) dotyczące nowelizacji *Ust. o szkolnictwie wyższym*. Prace nad projektem autorskim opóźniły się wobec konieczności wniesienia poprawek przez autorów projektu.

Poinformował o przyznanych nagrodach Ministra EN. Otrzymał je: **dr hab. inż. Antoni Biegus**, **prof. nzw. (I-2)**, **dr hab. inż. Romuald Będziński**, **prof. nzw. (I-16)**, **prof. dr hab. inż. Lucjan Jackak** (I-9), **dr hab. inż. Bogdan Miedziński**, **prof. nzw. (I-8)**, **dr inż. Arkadiusz Wójs** (I-9), oraz zespoły: **prof. zw. dra hab. inż. Bogdana Burczyka** (I-27) i **dra hab. Szczepana Roszaka** (I-30).

Przypomniał o terminie składania aplikacji o dofinansowanie funduszu osobowego pozostającego w rezerwie Rektora.

• **Dr M. Michalewska** (ZNP) przedstawiła wspólne stanowisko związków zawodowych w sprawie stawek za godziny ponadwymiarowe (zarz. wew. 20/98): dziekani powinni mieć możliwość podnoszenia stawek w stosunku do ustalonego minimum. Stwierdziła, że wśród pracowników nie będących nauczycielami istnieje obawa, czy nie stracą oni 20% premii.

JM Rektor odpowiedział, że trójstronna komisja zatwierdziła podstawowe stawki za nadgodziny; dziekani mogą je podwyższać w miarę możliwości. Władze Uczelni nie podjęły żadnych decyzji, które usprawiedliwiłyby niepokój pracowników o premię.

Następne posiedzenie Senatu: 24 września, godz. 9.15. (mk)

Wspomnienie

Cecylia Wesołowska (1920-1998)

2 lipca 1998 roku odeszła od nas Profesor dr hab. Cecylia Wesołowska, profesor zwyczajny w Instytucie Fizyki Politechniki Wrocławskiej. Nauka wrocławska poniosła niepowetowaną stratę. Profesor Cecylia Wesołowska urodziła się 27 sierpnia 1920 roku w Dobczycach. Tam też uczęszczała do szkoły powszechnej, którą ukończyła w 1933 roku. Maturę uzyskała w państwowym gimnazjum w Myślenicach w 1938 roku.

W czasie kampanii wrześniowej 1939 roku była kierowniczką kasyna oficerskiego w sztabie generała Stanisława Maczka. Po przekroczeniu granicy węgierskiej, razem z żołnierzami 10 Brygady Kawalerii została internowana w Igmándi Eröd koło Komárom, gdzie do końca listopada była pielęgniarką w izbie chorych. Potem przebywała w obozie dla uchodźców cywilnych w Parkany-Nana, skąd wydobyły ją Angielki z Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, które wizytowały obóz. W marcu 1940 roku zamieszkała w Budapeszcie, gdzie po wielu staraniach, poprzedzonych nauką języka węgierskiego, wstąpiła na Uniwersytet w Budapeszcie, na Wydział Matematyki i Fizyki. Studiowała równocześnie oba kierunki: matematykę i fizykę. W roku 1944 uzyskała absolutorium i rozpoczęła pracę dyplomową z akustyki u prof. Békésy'ego (późniejszego laureata Nagrody Nobla) będąc jednocześnie jego asystentką-wolontariuszką. Pracowała społecznie w „Bratniaku” i aby się utrzymać, udzielała korepetycji z matematyki i łaciny dzieciom z zamożnych rodzin węgierskich. Była także żołnierzem AK, kurierką o pseudonimie Sarjon Margit.

Po wojnie przyjechała do Krakowa, gdzie kontynuowała studia na Uniwersytecie Jagiellońskim pracując także na stanowisku

młodszeo asystenta na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym w Zakładzie Fizyki Doświadczalnej UJ. W roku 1946 wyszła za mąż, a w 1948 roku razem z mężem, prof. Janem Wesołowskim przyjechała do Wrocławia. Pierwszego października 1948 roku rozpoczęła pracę w Katedrze Fizyki Uniwersytetu i Politechniki. Od tego czasu jej kariera naukowa związana była z Politechniką Wrocławską. Pracę doktorską obroniła w 1961 roku, habilitowała się w 1966 roku na Uniwersytecie im. M. Kopernika w Toruniu. W 1977 roku uzyskała tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1987 profesora zwyczajnego.

Profesor Cecylia Wesołowska była pionierem i twórcą Szkoły Fizyki Cienkich Warstw w Polsce. Zainicjowała powstanie w Instytucie Fizyki PWr. pracowni technologii oraz metod pomiaru własności optycznych, elektrycznych i mechanicznych cienkich warstw. Była wieloletnim kierownikiem Zakładu Optyki Cienkich Warstw oraz kierownikiem wielu zleceń. W Jej zakładzie opracowano pierwszą w Polsce technologię wytwarzania warstw przeciwodblaskowych i metalowych filtrów interferencyjnych. Profesor Cecylia Wesołowska była uznaną specjalistką w dziedzinie fizyki cienkich warstw. Współpracowała z wieloma instytutami naukowymi jak i z przemysłem, m.in. z Polskimi Zakładami Optycznymi w Warszawie, z Instytutem Elektroniki Kwantowej WAT-u w Warszawie, z Instytutem Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Wrocławskiego. W latach 1963-64 oraz w 1972 roku przebywała na stażach naukowych we Francji (w Marsylii i w Paryżu).

Do dowodem uznania Jej wiedzy i doświadczenia było powierzenie Jej kierownictwa grupy tematycznej z fizyki cienkich warstw (5 tematów) w problemie międzyresortowym MRI-5 oraz koordynacji badań grupy FCW w problemie centralnym CPBP 01.06. Była również aktywnym członkiem Komisji Katalizy i Fizyko-Chemii Powierzchni przy Wrocławskim Oddziale PAN.

Wychowała liczne grono kadry naukowej oraz wielu specjalistów dla przemysłu. Wypromowała siedmiu doktorów oraz trzech doktorów habilitowanych. Recenzowała wiele prac doktorskich i habilitacyjnych. Była bardzo zaangażowana w wychowanie młodzieży. Dla studentów zawsze życzliwa, sprawiedliwa, choć wymagająca. Przez wiele lat prowadziła wykłady i seminaria z fizyki ogólnej dla studentów Wydziału Budownictwa Lądowego (nagrodzona przez Dziekana Wydziału BL za działalność dydaktyczną i wychowawczą) oraz wykład monograficzny z fizyki cienkich warstw dla studentów WPPT. Utworzyła i rozwijała pracownię specjalistyczną fizyki cienkich

warstw. Była redaktorem i współautorem skryptu do laboratorium z fizyki cienkich warstw. Pani Profesor Cecylia Wesołowska wiele lat poświęciła działalności w Polskim Towarzystwie Fizycznym, którego członkiem była od 1946 roku. We Wrocławskim Oddziale PTF kilkakrotnie pełniła funkcje skarbnika i sekretarza, w latach 1974-1978, przez dwie kadencje, była przewodniczącą Oddziału. Przewodniczyła pracom komitetu organizacyjnego XXV Zjazdu Fizyków Polskich, który odbył się w 1977 roku we Wrocławiu. Od 1981 do 1993 była członkiem Zarządu Głównego PTF a od 1975 roku członkiem zwyczajnym Europejskiego Towarzystwa Fizycznego.

Wielokrotnie odznaczana i wyróżniana za pracę naukową, wychowawczą i społeczną m. in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Zasłużonego Nauczyciela PRL, nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za kształcenie kadry naukowej, Złotą Odznaką Politechniki Wrocławskiej oraz wielokrotnie nagrodami Rektora PWr.

Mimo przejścia w 1990 roku na emeryturę i niezbyt dobrego stanu zdrowia nie zerwała kontaktów z uczelnią. Do końca roku akademickiego 1997/98 prowadziła wykład z fizyki cienkich warstw dla studentów IV roku, uczestniczyła w seminariach instytutowych, interesowała się naszymi osiągnięciami i służyła radą. Podziwialiśmy Jej niespożytą energię i pomysły, chociaż nie zawsze umieliśmy sprostać Jej wymaganiom. Była duszą towarzystwa na wszelkich konferencjach i innych imprezach naukowych. Znała wiele języków obcych (francuski, węgierski, niemiecki, rosyjski, angielski). Ułatwiała młodym pracownikom nawiązywanie kontaktów naukowych, przedstawiała ich swoim znajomym, a przyjaźniła się niemal ze wszystkimi wybitnymi fizykami polskimi.

Otaczała nas „matczyną” opieką. Zawsze życzliwa, pamiętała o imieninach wszystkich swoich znajomych i to nie tylko najbliższych współpracowników. Prawie każdy pracownik Instytutu Fizyki przynajmniej raz został obdarowany przez Panią Profesor drobnym upominkiem w dniu swoich imienin. Obdarzona szlachetnym sercem pamiętała o potrzebujących, wspierała finansowo akcję dokarmiania biednych w swojej parafii oraz organizowania wyjazdów wakacyjnych dla dzieci z ubogich rodzin.

Pani Profesor, bardzo nam będzie brakowało zarówno Pani surowych napomnień jak i życzliwych, a głęboko mądrych wskazówek życiowych.

Krystyna Żukowska

XXX lat WPPT

Nasza Uczelnia została utworzona niemal po wyzwoleniu, jako jedna z pięciu w odradzającej się Polsce. Już 24 sierpnia 1945 roku, powołano Dekretem Rady Ministrów jedną uczelnię – Uniwersytet i Politechnikę we Wrocławiu ze wspólnym Rektorem, Senatem i administracją. Na Uniwersytecie powołano sześć wydziałów, a na Politechnice cztery: Chemiczny, Mechaniczno-Elektrotechniczny, Budownictwa i Hutniczo-Górnicy. W początkowym okresie wykłady z matematyki, fizyki i chemii były przeznaczone równocześnie dla studentów różnych wydziałów. Prowadzili je słynni matematycy: Hugo Steinhaus, Władysław Ślebodziński, Bronisław Knaster, Edward Marczewski, fizycy: Stanisław Loria, Jan Nikliborc, chemicy: Edward Sucharda, Włodzimierz Trzebiatowski. Do dzisiaj wspomina się ówczesne seminaria matematyczne oraz konwersatoria z fizyki.

W początkowym okresie istniał wspólny Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii. Wraz z wydzieleniem się Politechniki kadra fizyków pozostała na Uniwersytecie, zaś chemicy znaleźli się na Politechnice. Mimo to każdy z wydzielonych zakładów prowadził zajęcia dydaktyczne dla obu Uczelni. Nadto utworzono dwie oddzielne katedry matematyki – uniwersytecką i politechniczną. Podział formalny nie spowodował zmiany siedzib. Matematycy i fizycy pozostali nadal w budynkach Politechniki. We wrześniu 1951 roku powołana została politechniczna Katedra Matematyki pod kierownictwem prof. Władysława Ślebodzińskiego, wybitnego specjalisty w dziedzinie geometrii różniczkowej. W jej składzie byli również dr Stefan Drobot, dr Mieczysław Warmus oraz 10 asystentów. Do Katedry dołączono jako zakład dotychczasową Katedrę Geometrii Wykreślnej Uniwersytetu pod kierownictwem architekta Konrada Dyby. W 1954 roku utworzono dwa następne zakłady: pod kierownictwem doc. M. Warmusa – Zakład Metod Numerycznych i Graficznych oraz Zakład Zastosowań Statystyki w Technice kierowany przez zastępcę prof. J. Łukaszevicza, a następnie przez zastępcę prof. S. Gładysza. Wspólny lokal, biblioteka, seminaria sprzyjały atmosferze współpracy i tworzeniu coraz bardziej liczącego się środowiska matematyków wrocławskich. Po przejściu na emeryturę prof. W. Ślebodzińskiego, od 1960 roku kierownictwo katedry objął doc. Adam Rybarski. W katedrze pracował doc. B. Iwaszkiewicz, który równocześnie pełnił obowiązki przewodniczącego Prezydium Rady Narodowej miasta Wrocławia oraz posła na Sejm.

W rozwoju nauk technicznych istniały zawsze dwie komplementarne, ale często konkurujące ze sobą tendencje: zdobywanie wiedzy pragmatycznej, bezpośrednio użytecznej (podejście właściwe nurtowi doświadczalnemu) oraz budowanie tej wiedzy na bazie nauk podstawowych (teoretyczne). Potrzeba realizacji tego drugiego podejścia legła u podstaw tworzenia studiów o coraz szerszej części teoretycznej, których materializacją było SPPT i WPPT.

Z początkiem lat sześćdziesiątych dojrzało przekonanie, iż wybrane grupy studentów powinny być szerzej kształcone w dyscyplinach podstawowych. Realizacja tej koncepcji wymagała znaczącego wysiłku, ale jednocześnie otwierała szerokie perspektywy rozwojowe. Matematycy otrzymali dodatkowe, poważne zadanie dydaktyczne. W 1965 roku, dzięki wysiłkom dr Jerzego Battka, powstał w ramach katedry Ośrodek Obliczeniowy. Po krótkim okresie pewnego rozproszenia organizacyjnego w 1966 roku na Wydziale Elektrycznym utworzono Katedrę Matematyki A pod kierownictwem doc. H. Łopuszańskiej; na Wydziale Łączności (obecnie Elektroniki) – Katedrę Matematyki B pod kierownictwem prof. A. Rybarskiego; na Wydziale Mechanicznym – Katedrę Matematyki C pod kierownictwem prof. S. Gładysza, a na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym – Katedrę Matematyki D pod kierownictwem doc. B. Iwaszkiewicza. Następnie, w wyniku "reorganizacji instytucyjnej" Politechniki Wrocławskiej, 1 września 1968 r. powstał Instytut Matematyki i Fizyki Teoretycznej (wchłaniając m.in. niedawno powstałe katedry A, B, C, D), którego dyrektorem został prof. S. Gładysz. W Instytucie utworzono siedem zakładów: Analizy Matematycznej (doc. B. Jasek), Dydaktyki i Podstaw Matematyki (doc. B. Iwaszkiewicz), Fizyki Teoretycznej (doc. J. Czerwonko), Geometrii (doc. H. Łopuszańska), Rachunku Prawdopodobieństwa (prof. S. Gładysz), Równań Różniczkowych, Teorii Sprężystości (doc. B. Lysik) oraz Ośrodek Obliczeniowy (doc. J. Battek).

Studia w dziedzinie przedmiotów podstawowych, mające charakter teoretyczny, nie tylko są źródłem wiedzy. Stanowią narzędzie rozwoju intelektualnego studenta. Dowodzą tego sukcesy osiągane przez absolwentów polskich uczelni w krajach o wysokim poziomie naukowo-technicznym. Niewątpliwie podstawą tych sukcesów było ich gruntowne przygotowanie z dyscyplin podstawowych. Świadomość tego faktu niestety nie owocuje odpowiednią praktyką. Chętniej wybierane są rozwiązania "na skróty", na pierwszy rzut oka prościej prowadzące do celu, w dłuższej perspektywie ograniczające rozwój studenta.

Politechnika Wrocławska była pierwszą w Polsce uczelnią techniczną, która od dyskusji o potrzebie pogłębienia wykształcenia technicznego dyscyplinami podstawowymi przeszła do konkretnego działania.

Najpierw było Studium Podstawowych Problemów Techniki

Rektor Politechniki Wrocławskiej prof. Zygmunt Szparkowski powołał komisję do spraw Studium Techniki Teoretycznej pod przewodnictwem prof. Stanisława Gładysza w następującym składzie: prof. Z. Bodnar, prof. Z. Godziński, prof. A. Jellonek, prof. A. Mitzel, prof. J. Trojak. Już na pierwszym posiedzeniu komisji (18.I.1963 r.) ustalono, że docelową formą organizacyjną nowego sposobu kształcenia powinien być wydział. Jednak na początek, w ramach istniejących na Uczelni wydziałów, postanowiono uruchomić specjalności teoretyczne. Kilkuosobowe grupy studentów rozpoczęły kształcenie według programu, który oprócz zasadniczych przedmiotów danego wydziału zawierał rozszerzone wykłady z matematyki, fizyki, mechaniki.

Jako owoc prac Komisji w roku akademickim 1963/64 utworzono specjalizacje: teoria konstrukcji (na Wydziale Budownictwa) i materiałoznawstwo fizyczne (na Wydziale Mechanicznym). W wyniku zespolenia tych specjalizacji w oddzielną strukturę w 1964 roku zaczęło działalność Studium Podstawowych Problemów Techniki. Kierownikiem Studium został prof. S. Gładysz.

Koncepcja była następująca: studenci na wspólnych dla wszystkich pierwszych trzech semestrach otrzymywali pogłębioną wiedzę teoretyczną, głównie z przedmiotów podstawowych, a następnie przechodzili na specjalność będącą pod opieką właściwego wydziału. Mieli do wyboru: teorię konstrukcji (na Wydziale Budownictwa), metaloznawstwo teoretyczne (na Wydziale Mechanicznym), automatykę oraz technologię ciała stałego (na Wydziale Elektroniki), a od roku 1965 również teorię technologicznych układów górniczych (pod opieką Oddziału Górnictwa Odkrywkowego).

Warto wspomnieć, iż teorię konstrukcji opiekował się prof. Otton Dąbrowski przy współpracy młodszych matematyków: doc. B. Lysika i dr H. Borocho. Studenci tej specjalności otrzymali dyplomy ukończenia Wydziału Budownictwa Lądowego. Połowa z nich została na Uczelni. Za pozostałe specjalności byli odpowiedzialni: prof. M. Zakrzewski i doc. R. Haiman (Wydział Mechaniczny) oraz prof. J. Bromirski i doc. T. Batorycki (Wydział Elektroniki).

Dzięki doborowi kandydatów oraz reali-

Dokończenie ze strony 7

zwanemu programowi, studenci SPPT dowiedli słuszności ambitnej idei połączenia studiów technicznych z pogłębioną wiedzą teoretyczną. Była to też najlepsza droga pozyskiwania uzdolnionych, gotowych do pracy twórczej ludzi, którzy mogli zasilić kadrowo Politechnikę Wrocławską i dać jej silniejsze podstawy rozwoju. Wielu absolwentów SPPT z sukcesem podjęło również pracę poza Politechniką. Wysiłek tamtych lat stworzył podstawy do budowania nowego wydziału. Po pięciu latach swojej działalności SPPT liczyło 194 studentów. Doświadczenia zdobyte w trakcie prowadzenia Studium Podstawowych Problemów Techniki dały podstawę do powołania 1 września 1968 roku Wydziału Podstawowych Problemów Techniki.

Wydział

Podstawowych Problemów Techniki

W chwili powstania Wydział Podstawowych Problemów Techniki był pierwszym tego typu wydziałem w Polsce. Uruchomiono go w środowisku wrocławskim otwartym na idee kształcenia interdyscyplinarnego oraz na łączenie nauk podstawowych z dyscyplinami technicznymi. Od początku był elitarny, prowadził staranny dobór kandydatów na studia. Był i jest pewną przygodą intelektualną dla uczelni technicznej, dla studentów i pracowników. Rozpoczął od kształcenia matematyków i fizyków. W pierwszym roku działalności uruchomiono specjalności: Zastosowania Rachunku Prawdopodobieństwa, Zastosowania Równań Różniczkowych, Fizyka Ciała Stałego i Optyka, a absolwenci mogli uzyskać odpo-

wiednio tytuły magistra inżyniera matematyki albo fizyki.

W czasie swojego istnienia WPPT rozszerzał pole swojej działalności. Dzisiaj kształci również specjalistów w dziedzinach inżynierii materiałowej, inżynierii optycznej, inżynierii biomedycznej. Od wielu lat prowadzi dla uzdolnionej młodzieży szkół średnich Studium Talent. Uczestniczy w organizacji Konkursu Gier Matematycznych i Logicznych dla wszystkich zainteresowanych przygodą intelektualną, jaką niesie kontakt z matematyką i dziedzinami jej pokrewnymi. W ten sposób Wydział oddziałuje na szerokie środowiska spoza Uczelni pełniąc ważną rolę w popularyzacji nauk ścisłych.

O tym, jakich matematyków i fizyków kształci dziś WPPT, niech świadczą nazwy prowadzonych specjalności: informatyka matematyczna, statystyka matematyczna, matematyka finansowa i ubezpieczeniowa, fizyka ciała stałego, optyka, inżynieria optyczna, fizyka komputerowa.

Na początku lat osiemdziesiątych odnotowaliśmy spadek liczby studentów Wydziału. Trend ten odwrócił się dopiero po wprowadzeniu kolejnych kierunków studiów, a zwłaszcza inżynierii biomedycznej. Od roku 1996 najpopularniejszym kierunkiem staje się matematyka, głównie za sprawą nowej specjalności: **Matematyki finansowej i ubezpieczeniowej**.

Wydział w roku akademickim 1980/81 wzbogacił swoją dotychczasową ofertę dla kandydatów na studia o trzeci po matematyce i fizyce, interdyscyplinarny kierunek studiów: inżynierię biomedyczną. Zapowiedź wprowadzenia nowego kierunku opu-

blikowana została w wydaniu specjalnym Sigmy (nr 5, 1979/80) w formie wywiadu z dyrektorem Pionu Programowania i Organizacji Dydaktyki dr Januszem Nowaczykiem. Przygotowania do uruchomienia tego kierunku trwały już przez rok. Powołana przez Rektora Politechniki Wrocławskiej komisja programowa pracująca pod kierunkiem Dziekana Wydziału Pani doc. dr hab. Kazimiery Fulińskiej składała się ze specjalistów z różnych dziedzin nauki. W skład komisji wchodziły chemicy i biochemicy: profesorowie Marian Kochman, Przemysław Mastalerz, Andrzej Zabza, cybernetyk prof. Jerzy Jaroń, biofizyk – doc. Jan Gomułowicz, fizyk – dr Henryk Wojewoda, biolog – prof. Maria Pawlaczyk-Szpilowa oraz elektronicy – docenci Marian Kloza i Hanka Karkowska. W październiku 1981 roku rozpoczęto szkolenie bioinżynierów na kierunku inżynieria biomedyczna. Wybrano tę specjalność, ponieważ spotkała się ona z największym zainteresowaniem młodzieży, a także placówek służby zdrowia i Zakładów Techniki Medycznej jako przyszłych pracodawców. Z placówkami tymi nawiązano współpracę w zakresie realizacji praktyk oraz prac dyplomowych. Uprofilowała się także kadra nauczycieli akademickich na kilku wydziałach Politechniki prowadzących zajęcia dydaktyczne. Dziekan WPPT powierzył opiekę merytoryczną nad kierunkiem inżynieria biomedyczna Instytutowi Metrologii Elektrycznej, a bezpośrednio doc. Hance Karkowskiej, wybranej także na stanowisko prodziekana Wydziału. Ciągły wzrost liczby przyjmowanych studentów oraz rozszerzanie się zakresu ich zainteresowań spowodowały podział kierunku in-

żynierii biomedycznej na 3 specjalności:

1. aparatura elektromedyczna – pod opieką Instytutu Metrologii Elektrycznej, obecnie nowo powstałego Zakładu Pomiarowej i Medycznej Aparatury Elektrycznej,
2. zastosowanie komputerów w medycynie,
3. optyka biomedyczna – pod opieką merytoryczną Instytutu Fizyki.

W roku akademickim 1984/85 na Wydziale wprowadzono nowy kierunek studiów – biotechnologię. Był to pierwszy tego typu kierunek utworzony na uczelni technicznej w Polsce. Głównymi organizatorami tego kierunku byli profesorowie Przemysław Mastalerz, Marian Kochman i Andrzej Zabza, potem dołączył do nich prof. Andrzej Noworyta reprezentujący inżynierię bioprocessorową. Badania w dziedzinach biotechnologicznych koncentrują się głównie w zespołach naukowych Instytutu Chemii Organicznej, Biochemii i Biotechnologii oraz Zakładu Inżynierii Bioprocessorowej Instytutu Inżynierii Chemicznej i Urządzeń Ciepłych. Pierwsi absolwenci kierunku Biotechnologii otrzymali dyplomy w roku 1988, a w roku akademickim 1996/97 kierunek ten został przeniesiony na Wydział Chemiczny.

Najmłodszym kierunkiem studiów na WPPT jest inżynieria materiałowa utworzona w roku akademickim 1987/88. Głównymi twórcami tego kierunku byli profesorowie Krzysztof Pigoń, Tadeusz Luty, a następnie Juliusz Sworakowski, Benedykt Licznarski oraz doc. Rudolf Haiman. Obecnie kierunkiem opiekuje się prof. Andrzej Miniewicz. Studenci mają do wyboru trzy

specjalności:

1. inżynieria materiałów elektroniki i optoelektroniki,
2. inżynieria materiałów i systemów monitorujących,
3. inżynieria molekularna.

Bardziej zainteresowanych opisem kierunków i specjalności kierujemy do informatora wydziałowego. Szczegółowe informacje dostępne są również w Internecie na stronach WWW Wydziału.

Jak widać, w miarę upływu czasu Wydział zmieniał swój charakter. Przez pierwsze 30 lat wypromowano ponad 1200 absolwentów.

Już w chwili swojego powstania Wydział spełniał na Politechnice szczególną rolę. Pozwolił na nasycenie naszej uczelni młodą, dynamiczną kadrami wzmacniając pozycję Politechniki Wrocławskiej na mapie Polski.

Kryzys lat 80-tych dotknął również nas. Musieliśmy szukać nowych ścieżek. Patrząc z perspektywy czasu, z próby tej wyszliśmy zwycięsko dzięki olbrzymiemu wysiłkowi kadry. Wystarczy powiedzieć, że w chwili obecnej Wydział kształci niemal 1000 studentów, co w porównaniu z liczbą absolwentów (1200 w ciągu 30 lat) jest liczbą imponującą. Trzeba tu jeszcze raz z naciskiem podkreślić, że zawsze na PPT nie o ilość, lecz o jakość nam chodziło. W tym kontekście w szczególności, gdy nasza Uczelnia podjęła wyzwanie zwiększenia regionalnego współczynnika scholaryzacji i upowszechnienia wykształcenia wyższego w naszym kraju, trzeba wspomnieć, że w ogniu toczących się dyskusji jakby dojrzała na nowo, przyświecająca powsta-

niu SPPT, idea studiów interdyscyplinarnych o zwiększonej porcji wiedzy z dziedzin podstawowych. Wydział pragnie uczestniczyć w tego typu projektach. Wychodzi naprzeciw potrzebom i zainteresowaniom młodzieży prowadząc głęboką, indywidualizację studiów.

Na Wydziale zawsze panowała "famiijna atmosfera". Staramy się, pomimo dużej liczby obsługiwanych przez nas studentów, podchodzić do nich z największą życzliwością i troską. Wpłatamy w tę obsługę nowoczesną technikę tak, aby nikt nie tracił niepotrzebnie czasu na formalności. Wdrażamy nowoczesny, z informatyzacją (m.in. z elektronicznym indeksem) sposób realizacji programu studiów. Dajemy możliwość kształtowania indywidualnych programów i planów studiów zgodnych z zainteresowaniami studentów. Oprócz wykładów, ćwiczeń i laboratoriów specjalistycznych zapewnia się studentom dostęp do nowoczesnych pracowni komputerowych i Internetu, naukę języków obcych, uzupełniające studia na uczelniach zagranicznych, podstawowe wykształcenie z dziedziny zarządzania, marketingu i prowadzenia biznesu.

Gruntowna wiedza zdobyta podczas studiów na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki, niezależnie od kierunku, to przede wszystkim wiedza podstawowa, dająca możliwość lepszego zaadaptowania się w burzliwie zmieniającym się obecnie świecie. Oczywiście nie uciekamy przed dostarczaniem wiedzy specjalistycznej i praktycznej ułatwiającej start w samodzielne życie.

Najlepszym rewanżem ze strony naszych studentów są wyniki, jakie osiągają, nagro-

Dokończenie na stronie 10

Dokończenie ze strony 9

dy zdobyte w konkursach, stypendia Ministra Edukacji Narodowej, ... jakie corocznie uzyskują.

Wydział ma prawo habilitowania w dziedzinie fizyki i matematyki. W chwili obecnej zatrudnia niemal pięćdziesięciu pracowników ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, w tym szesnastu profesorów tytułarnych oraz ponad stu dwudziestu ze stopniem doktora.

Wydział stara się wypełniać swoją rolę na wielu płaszczyznach – naukowej, dydaktycznej jak i w popularyzowaniu wiedzy. Do takich działań daleko wybiegających poza mury uczelni należy Studium Talent. Studium mocno wrosło w środowisko wrocławskie. W najbliższym roku planujemy rozszerzenie go na inne ośrodki, zwłaszcza na filie PWr.

Do takich działań należy zaliczyć również Konkurs Gier Matematycznych i Logicznych obejmujący swoim zasięgiem cały kraj. Zawody te są dostępne dla wszystkich (od uczniów III klasy szkoły podstawowej do osób zawodowo zajmujących się matematyką) w siedmiu kategoriach. Dzięki swoim walorom – edukacyjnym i rekreacyjnym zarazem – konkurs cieszy się coraz większym zainteresowaniem zarówno wśród młodzieży, jak i osób dorosłych. Konkurs ma dobrą renomę ogólnopolską (ponad 1500 uczestników w br.) i stanowi uzupełnienie elitarniej Olimpiady Matematycznej. Szeroko popularyzuje matematykę i logiczne myślenie oraz przyczynia się do wyławiania szczególnie uzdolnionej młodzieży. Dlatego też laureaci konkursu mają preferencje przy przyjmowaniu na studia na WPPT, jak i PWr. W bieżącym roku po raz szósty z rzędu polscy reprezentanci biorą udział w finałach międzynarodowych w Paryżu. Warto dodać, że nasi reprezentanci dobrze się spisują, zdobywając corocznie czołowe miejsca, szczególnie w młodszych kategoriach wiekowych. Konkurs nie jest dotowany przez MEN. Jest organizowany dzięki entuzjazmowi organizatorów i sympatyków. Szczególnie uznanie w tym miejscu należy się dr Rościśławowi Rabczukowi za olbrzymi wkład w organizację konkursu oraz doc. Zbigniewowi Romanowiczowi pełniącemu rolę przewodniczącego jury oraz autorowi większości zadań konkursowych.

Pragniemy w dalszym ciągu popularyzować matematykę i wyłaniać szczególnie uzdolnioną młodzież za pomocą naszego ogólnodostępnego konkursu i znacznie powiększyć w latach 1999-2000 liczbę jego uczestników. Rok 2000 jest bowiem ogłoszony rokiem matematyki.

Z pewnością można stwierdzić, że WPPT

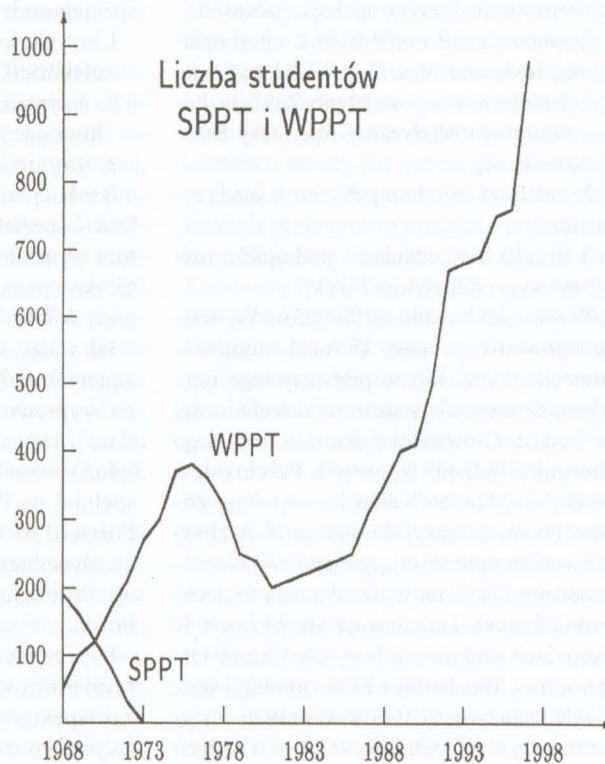
się sprawdziło i to nie tylko jako wylęgarnia pracowników nauki. W gronie naszych absolwentów mamy ludzi sprawdzających się w różnych dziedzinach życia. Można tu znaleźć ministra, wojewodów, naczelników miast, wydawców, dyrektorów przedsiębiorstw, znaczących pracodawców posiadających własne firmy, cenionych pedagogów i nauczycieli i wreszcie szerokie spektrum naukowców i twórców różnych specjalności. Ludzie ci sprawdzili się zarówno w kraju jak i za granicą.

Przez te trzydzieści lat Wydział przeszedł pełen cykl rozwojowy jako jednostka naukowa. Wystarczy wspomnieć, że wśród czterech obecnie piastujących funkcję dziekanów – trzej to nasi absolwenci. Dyrektorzy Instytutów Fizyki i Matematyki to również PPT-owcy. Ale również w gremiach kierowniczych innych jednostek często spotykamy naszych byłych studentów.

Wśród naszych absolwentów mamy już kilku profesorów tytułarnych, kilkunastu doktorów habilitowanych i kilkadziesiąt doktorów. Biorąc pod uwagę fakt, że pierwsi absolwenci ukończyli studia 25 lat temu, a jeszcze 10 lat temu liczba absolwentów była mniejsza niż 600, jest to zapewne dużym osiągnięciem na niwie kształcenia kadr naukowych – było to głównym celem w chwili tworzenia Wydziału. W tym dorobku trzeba uwzględnić rolę SPPT-owców, których okres studiów dał podstawy do opracowania koncepcji kształcenia na Wydziale.

Szczególnie dobrze można było to wszystko zaobserwować w trakcie Zjazdu Absolwentów, który odbył się 20 czerwca 1998 r. Na czas Zjazdu odżył duch wydziału z tamtych lat, szczególnie że w Zjeździe uczestniczyła nieoczekiwana liczba absolwentów sięgająca niemal 500 osób, głównie ze starszych roczników. Z tej okazji wydano książka "XXX lat Wydziału Podstawowych Problemów Techniki", w której przedstawiono część dorobku Wydziału, jak i jego absolwentów.

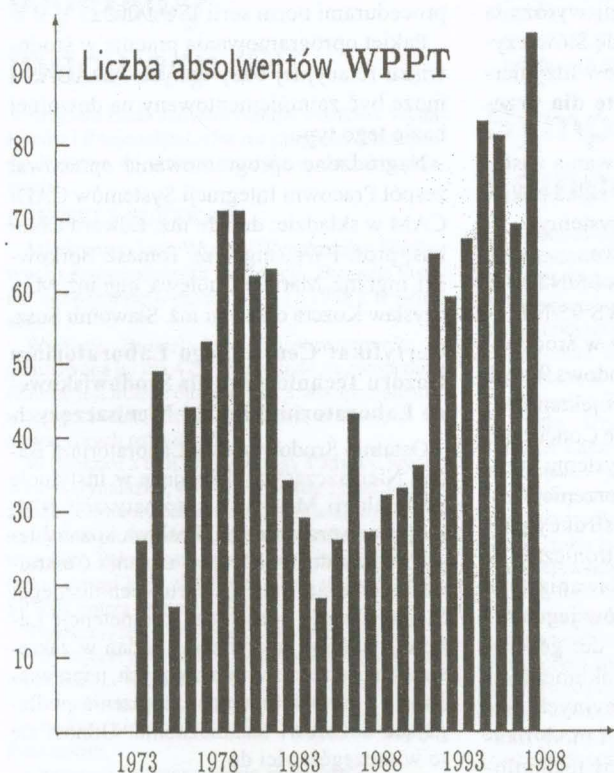
WPPT powstał na Politechnice Wrocławskiej i dzięki niej istnieje. Tu znalazł glebę do istnienia i rozwoju. Dzisiaj, z perspektywy czasu, można powiedzieć, że wrosliśmy w pejzaż Uczelni, a Politechnika bez WPPT byłaby znacznie uboższa.

Moje spotkania z WPPT

Do Wrocławia przybyłem jako uczeń jedynego LO w Sieradzu (ówcześnie szanującego się miasteczka powiatowego, które w czasach gierkowskich awansowało do roli województwa, a dziś z całą determinacją walczy o niezmienną rolę podziału administracyjnego kraju). Byłem pierwszym w historii szkoły "olimpijczykiem" z matematyki, co dawało mi, jak wtedy wydawało mi się, prawo do wyboru drogi przez studia ambitniejsze. W tym czasie przeczytałem w jednym z czasopism o wydziale ze specjalnie dobieieranymi programami i studentami, przygotowanymi do pracy naukowej. Zaimponowało mi to, więc próbowałem dowiedzieć się czegoś więcej. Skromne informacje potwierdzały treść artykułu. Nota bene po latach na zdjęciu z gazety rozpoznałem kilku kolegów, m.in. A. Makagona. Wybrałem WPPT chcąc pogodzić pragnienie użytecznej działalności z ambicjami intelektualnymi. Wtedy widziałem matematykę jako doskonałe narzędzie do efektywnych działań praktycznych. Byłem zafascynowany burzliwym rozwojem techniki. Dopiero na studiach zobaczyłem matematykę jako twór skonstruowany abstrakcyjnie, poczułem piękno teorii... W końcu z kogoś, kto chciał stosować matematykę jako narzędzie, stałem się matematykiem, który nieraz w nostalgicznym pragnieniu od czasu do czasu szuka jeszcze jakichś jej zastosowań, nawet niekoniecznie z wykorzystaniem najnowszych wyników.

Pierwsze tygodnie były fascynujące. Mie-

liśmy wykłady z ludźmi, których widziałem w telewizji jako wykładowców telewizyjnych kursów przygotowawczych oraz politechnicznych. Należeli do nich mający ze mną zajęcia na pierwszym roku studiów doc. H.Łopuszańska (wykład z analizy), doc. T.Huskowski (wykład z algebry), potem prof. S.Gładysz (wykład z topologii). W następnych latach przyszły spotkania z takimi znakomitościami jak prof. S.Hartman (wykład z teorii miary) i prof. Cz.Ryll-Nardzewski (wykład z analizy funkcjonalnej). Nadszedł czas na probabilistykę i wykłady z dr T.Byczkowskim (rachunek prawdopodobieństwa), dr A.Weronem (procesy stochastyczne), prof. S.Tybułą (statystyka matematyczna).

Już na pierwszym roku spotkałem się z doc. K.Dybą na wykładzie z geometrii wykreślnej. Były to zajęcia uchodzące za trudne, a wśród studentów ukuto powiedzenie: "jak cię Dyba nie przyłapie to Łapa przydybie". Wstęp do matematyki wykładał dr J.Waszkiewicz, a ćwiczenia prowadził bardzo wymagający mgr A.Iwanik. Na liście moich nauczycieli byli również naówczas już absolwenci WPPT i SPPT: mgr J.Górniak, mgr T.Inglot, mgr W.Kordecki, mgr A.Makagon, mgr R.Magiera, mgr A.Rubaszek, mgr M.Rutkowska.

Równocześnie, już jako student, miałem okazję zasmakować pracy dydaktycznej. Będąc studentem IV i V roku WPPT prowadziłem ćwiczenia z matematyki (zaliczane jako praktyka) na wydziałach: Budownictwa, Elektrycznym i Mechaniczno-Energetycznym. Traktowałem to jako duże wy-

óżnienie.

Na koniec może krótka uwaga o moim synu. Jeszcze nie wiem, gdzie i co będzie studiował, ale bardzo bym chciał, aby, niezależnie od tego, jaką drogę wybierze, przeszedł podstawowy kurs matematyki (analiza z epsilonami, algebra w wydaniu abstrakcyjnym z dowodami, itd.). Jest to wspaniała szkoła abstrakcyjnego myślenia, umiejętności uogólniania i przeprowadzania ścisłych i zwięzłych rozumowań i dowodów. A to wszystko jest bardzo potrzebne w każdej dziedzinie życia i aktywności. Taki trening umysłu z pewnością poszerza horyzonty i możliwości, ułatwi zdobywanie każdej wiedzy i zawodu. Jest to droga nie-

co trudniejsza, ale w ostatecznym rachunku to się z pewnością mu opłaci.

Doktorzy honoris causa

W uznaniu wieloletniej, owocnej pracy twórczej i zasług dla Politechniki Wrocławskiej w 1965 został nadany wybitnemu nauczycielowi i wychowawcy, profesorowi matematyki Władysławowi Ślebodzińskiemu stopień naukowy doktora honoris causa. Było to również dowodem uznania roli matematyki na naszej Uczelni. Przypomnijmy, że był to czas narodzin WPPT.

W roku 1981 na wniosek Rady Wydziału Podstawowych Problemów Techniki doktorem honoris causa Politechniki Wrocławskiej został światowej sławy Polak – pisarz Stanisław Lem. Warto w tym miejscu podkreślić działalność Stanisława Lema na rzecz propagowania techniki, wizji jej rozwoju oraz ujawnianie pewnych niebezpieczeństw związanych z tymże rozwojem.

Na wniosek Rady Naukowej Wydziału Podstawowych Problemów Techniki, Politechnika Wrocławska nadała w 1995 roku tytuł doktora honoris causa matematykowi profesorowi Kazimierzowi Urbanikowi. Prof. K.Urbanik jest uczonym o wszechstronnym dorobku poświęconym m.in. teorii prawdopodobieństwa, procesom stochastycznym, teorii informacji, teorii algebr uniwersalnych ... (od podstaw do zastosowań). Związki naukowe prof. K.Urbanika z naszą Uczelnią trwają od 1950 roku do dnia dzisiejszego. Prowadził zajęcia m.in. na wydziałach: Chemicznym, Elektrycznym, Inżynierii Sanitarnej. Również wiele badań prowadzonych na Politechnice Wrocław-

skiej tkwi swoimi korzeniami w oryginalnych pracach Pana Profesora. Jest On wychowawcą wielu matematyków. Dzięki Jego działalności Wrocław stał się centrum probabilistycznym. Jego seminaria prowadzone w sposób niekonwencjonalny przyciągają nie tylko matematyków. Cieszy się uznaniem i dużym autorytetem międzynarodowym. Wręczenie dyplomu odbyło się w uroczystej oprawie obchodów 50-lecia Politechniki Wrocławskiej. Honory promotora pełnił prof. Tomasz Byczkowski.

Dla uczczenia 30-lecia istnienia Wydziału Rada Naukowa WPPT podjęła inicjatywę nadania tytułu doktora honoris causa wybitnym uczynom: prof. Moiseyowi I. Kaganowowi i prof. Ilyi Prigogine'owi.

Uroczyste wręczenie dyplomu prof. Ilyi Prigogine'owi miało się odbyć podczas Zjazdu Absolwentów z okazji XXX-lecia Wydziału. Niestety, ze względów zdrowotnych Profesor odwołał swój przyjazd na 24 godziny przed uroczystością.

Rajdy WPPT

W latach siedemdziesiątych aktywność turystyczna i kulturalna studentów WPPT była olbrzymia. Z pewnością nie pasowała do modelu „studenta - kujona” trzymającego nos tylko w książkach, skryptach i notatkach. Wszystkim, którzy pamiętają tamte lata, z pewnością utkwily w pamięci dziesiątki imprez: rajdy, otrzęsiny, ligi wydziałów itd. Niestety, w latach osiemdziesiątych nastąpiła wielka posucha.

Obecnie Wydział mozolnie próbuje powrócić do tradycji. Do takich kroków należy zaliczyć ostatnie rajdy WPPT na Ślęzę (17.V.1997, II.XI.1997), w których uczestniczyli studenci i kadra Wydziału (z dziekanem włącznie). Na imprezach tych nie ograniczyliśmy się do przejścia określonej trasy. Był czas na mecz piłkarski (studenci kontra kadra), przeciąganie liny, inne konkursy i zabawy przy ognisku (oczywiście z pieczeniem kiełbasek). Ostatni rajd w góry odbył się 9-10 maja 1998 r. Chcemy, aby co roku na wiosnę (kwiecień, maj) i jesienią (październik) odbywały się rajdy wydziałowe, aby wrócić do tradycji otrzęsin i tym podobnych imprez.

Pragniemy, aby nieformalne kontakty integrowały studentów i pracowników. Dążymy również do częstszych spotkań z absolwentami. Dlatego zapraszamy do udziału w imprezach wydziałowych wszystkich naszych absolwentów. Uprzejmie prosimy o kontaktowanie się w tych sprawach na bieżąco z dziekanatem. Będziemy również udostępniać te informacje w Internecie, ewentualnie na życzenie wysyłać informacje.

*Dziekan WPPT
prof. Ryszard Grząślewicz*

Wyróżnienie dla Instytutu Technologii Maszyn i Automatykacji

Kompleksowa oferta dla przemysłu

Nowoczesne systemy komputerowe wspomagające pracę inżyniera zmagają się ku funkcjonalnej integracji w środowisku kompleksowego zarządzania bazami danych. Nadzędne funkcje zarządzania tego rodzaju danymi w przedsiębiorstwie spełniają systemy MRPII. Dane związane z zapisem produktów i procesów technologicznych są generowane przez powszechne już w przemyśle systemy CAD/CAM/CAE. Pozostaje zatem do rozwiązania bardzo ważny problem konwersji danych pomiędzy systemami najwyższego poziomu MRPx oraz niższego poziomu Cax. Rolę tę spełniają dynamicznie rozwijane ostatnio systemy EDM/PDM (Engineering Data Management/Product Data Management). W Pracowni Integracji Systemów CAD/CAM Zakładu Obrabiarek i Automatykacji Instytutu Technologii Maszyn i Automatykacji (I-24) Politechniki Wrocławskiej opracowano pakiet programów EDM/PDM, który uzyskał jedną z trzech głównych nagród na VI Międzynarodowych Targach Zastosowań Informatyki W Przemysle CAD/CAM'98 w Warszawie. Komisja złożona z przedstawicieli ministerstwa Gospodarki, Skarbu oraz

Agencji Techniki i Technologii wyróżniła pakiet oprogramowania nagrodę Stowarzyszenia Użytkowników Systemów Inżynierskich za „kompleksową ofertę dla przemysłu”.

Niektóre moduły oprogramowania zostały wdrożone w ZS Jelcz SA. W skład pakietu oprogramowania wchodzi systemy:

- PDM/TPP wersja UNIX-owa,
- PDM/TPP wersja Windows 95/NT,
- LAYOUT wersja WINDOWS 95/NT.

Pakiet programów pracujący w środowisku sprzętowym UNIX lub Windows 95/NT umożliwia zespołową pracę projektantów i zarządzanie projektami w trybie Concurrent Engineering. Główne funkcje systemu to zarządzanie projektami oraz tworzenie i zarządzanie dokumentacją konstrukcyjną i technologiczną w postaci elektronicznej w poszczególnych fazach powstawania produktu i przygotowania procesów jego wytwarzania. Odnosi się to więc do: generowania struktury produktu i dokumentacji konstrukcyjnej, list kompletacyjnych elementów, wprowadzania zmian i modyfikacji, generowania dokumentacji technologicznej wraz ze specyfikacją narzędzi, oprzyrządowania i stanowisk wytwórczych, tworzenie raportów zmian i historii produktu. Moduły oprogramowania umożliwiają wymianę danych z systemem zarządzania przedsiębiorstwem, a tworzone w środowisku systemu PDM/TPP dokumenty, jak i ich sprawdzanie i zatwierdzanie, są zgodne z

procedurami norm serii ISO 9000.

Pakiet oprogramowania pracuje w środowisku relacyjnej bazy danych ADABAS i może być zaimplementowany na dowolnej bazie tego typu.

Nagrodzone oprogramowanie opracował zespół Pracowni Integracji Systemów CAD/CAM w składzie: dr hab. inż. Edward Chlebus, prof. PWR., mgr inż. Tomasz Borkowski, mgr inż. Mariusz Cholewa, mgr inż. Mieczysław Kozera oraz mgr inż. Sławomir Susz.

Certyfikat Centralnego Laboratorium Dozoru Technicznego dla Środowiskowe Laboratorium Badań Nieniszczących

Ostatnio Środowiskowe Laboratorium Badań Nieniszczących działające w Instytucie Technologii Maszyn i Automatykacji I-24, kierowane przez dra inż. Lesława Sozańskiego, otrzymało świadectwo uznania Centralnego Laboratorium Dozoru Technicznego. Świadectwo to potwierdza kompetencje Laboratorium do prowadzenia badań w zakresie usług na rzecz wytwarzających, naprawiających i eksploatujących urządzenia podlegające dozorowi technicznemu. Odnosi się to w szczególności do:

- Defektoskopii materiałów metodami nieniszczącymi,
- Oceny fizycznych własności materiałów,
- Określenie kryteriów oceny materiałów i elementów,
- Wyznaczanie wielkości krytycznych wad eksploatacyjnych,
- Szkolenia i konsultacje z zakresu kontroli nieniszczącej materiałów. □

NAGRODA STOWARZYSZENIA UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMÓW INŻYNIERSKICH

dla Instytutu Technologii Maszyn i Automatykacji Politechniki Wrocławskiej

ZA NAJBARDZIEJ KOMPLEKSOWĄ OFERTĘ DLA PRZEMYSŁU

STOWARZYSZENIE UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMÓW INŻYNIERSKICH

WARSZAWA 1998

VI
Międzynarodowe Targi Zastosowań Informatyki w Przemysle i CAD/CAM '98
Warszawa, 2-4 czerwca 1998

URZĄD DOZORU TECHNICZNEGO

CENTRALNE LABORATORIUM DOZORU TECHNICZNEGO

ŚWIADCTWO UZNANIA LABORATORIUM BADAWCZEGO

Stwierdza się, że

POLITECHNIKA WROCŁAWSKA
INSTYTUT TECHNOLOGII MASZYN I AUTOMATYZACJI
ŚRODOWISKOWE LABORATORIUM BADAŃ NIENISZCZĄCYCH
58 - 371 Wrocław al. Łukasiewicza 3/3

spełniając kryteria normy PN-EN 45001 uzyskało uznanie stopnia II

zgodnie z Warunkami Technicznymi Dozoru Technicznego DT-L/95

Uznanie kompetencji dotyczy zakresu działania dozoru technicznego określonego w Ustawie z dnia 19 listopada 1987r. o dozorcach technicznych. (Dz.U. Nr 36 poz.202)

Laboratorium posiada kompetencje techniczne do wykonywania badań w zakresie usług zleczanych przez wytwarzających, naprawiających i eksploatujących urządzenia techniczne podlegające dozorowi technicznemu

Szczegółowy zakres uznania oraz warunki uznania są określone w załącznikach do niniejszego świadectwa.

GŁÓWNY SPECJALISTA KOORDYNATOR

Uznanie nadano w dniu 15.04.1998r.

i zarejestrowano pod nr L-II-479/28

Uznanie ważne jest do dnia 14.06.2001r.

DYREKTOR

inż. Stanisław Szymanski

Wystawy Innowacji '98

Krajowa Rada Stowarzyszenia Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów ma przyjemność zaprosić Państwa do wzięcia udziału w dwóch wystawach:

BRUSSELS EUREKA'98

Międzynarodowa Wystawa Wynalazków, Naukowych i Przemysłowych Innowacji „Brussels Eureka” odbędzie się w dniach 4-11.11.1998 r. w Brukseli.

Wystawa „Brussels Eureka” jest w tym roku organizowana po raz 47. i ze względu na swoją dużą renomę jest licznie odwiedzana przez specjalistów z całego świata, którzy poszukują ciekawych innowacyjnych rozwiązań.

W związku z tym proponujemy Państwu wystawienie wynalazku, nowego wyrobu na tej imprezie. Zapewniamy pełną obsługę organizacyjną wystawy oraz profesjonalną promocję prezentowanych wynalazków. Pełny koszt wystawienia jednego wynalazku wynosi 3100 zł. Dla członków wspierających SPWiR opłata wynosi 2890 zł.

- Stowarzyszenie w ramach opłaty zapewnia:
- wynajęcie powierzchni wystawienniczej (2 m²/wynalazek),
 - zabudowę stoiska wraz z zapleczem,
 - wykonanie planszy informacyjnej w języku francuskim,
 - transport i odprawę celną eksponatów,
 - wpis do katalogu wystawy,
 - publikację opisu wynalazku w katalogu stoiska SPWiR w języku francuskim (nakład 500 egz.),
 - promocję wynalazków podczas trwania wystawy i obsługę stoiska,
 - rezerwację hotelu (o ile delegują Państwo swojego przedstawiciela).

IENA'98

Międzynarodowa Wystawa „Pomysły, Wynalazki, Nowe Produkty IENA'98” odbędzie się w dniach 28.10-1.11.98 r. w Norymberdze.

Wystawa IENA w Norymberdze jest w tym roku organizowana po raz pięćdziesiąty, posiada bardzo dobrą renomę i jest odwiedzana przez specjalistów z całego świata. W związku z tym proponujemy Państwu wystawienie wynalazku, nowego wyrobu na tej imprezie. Zapewniamy pełną obsługę organizacyjną wystawy oraz profesjonalną promocję prezentowanych wynalazków. Pełny koszt wystawienia jednego wynalazku wynosi 3230 zł. Dla członków wspierających SPWiR opłata wynosi 2999 zł.

- Stowarzyszenie w ramach opłaty zapewnia:
- wynajęcie powierzchni wystawienniczej (2 m²/wynalazek),
 - zabudowę stoiska wraz z zapleczem,
 - wykonanie planszy informacyjnej w języku niemieckim,
 - transport i odprawę celną eksponatów,
 - wpis do katalogu wystawy,
 - publikację opisu wynalazku w katalogu stoiska SPWiR w języku niemieckim (nakład 500 egz.),
 - promocję wynalazków podczas trwania wystawy i obsługę językową stoiska,
 - rezerwację hotelu (o ile delegują Państwo swojego przedstawiciela).

Ponadto po zakończeniu wystaw SPWiR prowadzi dalszą promocję wynalazków w kraju poprzez organizowanie prezentacji nagrodzonych wynalazków oraz konferencje prasowe z udziałem autorów wynalazków, które są licznie odwiedzane przez przedstawicieli prasy, radia i telewizji. Współpracujemy także na stałe z redakcjami Polskiego Radia, Telewizji Polskiej, Polsatu, „Nowatora”, „Przeglądu Technicznego” i „Poznańskiego Magazynu Technicznego”.

Informacji udziela: Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów

ul. Rydygiera 8
00-793 Warszawa
tel. (022) 633-95-11 w. 2105
tel./fax: (022) 633-84-82.

Symposium kompatybilności

W dniach 23-25.06.1998 odbyło się XIV Międzynarodowe Wrocławskie Symposium Kompatybilności Elektromagnetycznej. Organizatorami Symposiumu byli: Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Instytut Łączności Oddział we Wrocławiu i Politechnika Wrocławska. Sponsorami byli Ministerstwo Łączności, Państwowa Agencja Radiokomunikacyjna, Telekomunikacja Polska S.A. i Poczta Polska. Tradycyjnie już spotkaniu patronował Minister Łączności RP, którego przedstawicielem na obradach był wiceminister dr inż. Marek Rusin.

Międzynarodowa Unia Radiowa (URSI) przeznaczyła środki na sfinansowanie udziału młodych (do 35. roku życia) naukowców w Symposiumie.

Wrocławskie Symposja odbywały się co dwa lata. Są najstarszą w Europie imprezą tego typu. Od lat są organizowane naprzemiennie z sympozjami z tej dziedziny organizowanymi w Zürichu. Inicjatorem pierwszego wrocławskiego sympozjum, które odbyło się w 1972 r., był prof. Jan Hołownia z Politechniki Wrocławskiej. Od roku 1976 spotkania mają charakter międzynarodowy. W tym roku do Wrocławia przybyło ponad 300 osób z 35 krajów, z których około 50% stanowili naukowcy polscy.

Kompatybilność elektromagnetyczna jest rozumiana jako zdolność urządzenia do funkcjonowania w sposób zadowalający w danym środowisku elektromagnetycznym bez wprowadzania nadmiernych zakłóceń do jakiegokolwiek elementu tego środowiska. Mówi się także o kompatybilności konstrukcyjnej osiąganey w wyniku nadania określonych właściwości wszystkim urządzeniom promieniującym i odbierającym energię elektromagnetyczną oraz kompatybilności operacyjnej związanej z eksploatacją urządzeń. Nie jesteśmy też wolni od problemów ekologii elektromagnetycznej. Stopniowo kompatybilność staje się wszechogarniającym zagadnieniem, a nasze środowisko elektromagnetyczne przyciąga uwagę coraz szerszego grona specjalistów.

W czasie obrad omawiano wszystkie aspekty teorii i praktyki kompatybilności elektromagnetycznej w zakresie częstotliwości od zerowej (prądu stałego) do 400 GHz.

Szczegółowe zagadnienia omawiane w czasie Symposiumu to:

- kompatybilność w energetyce, telekomunikacji przewodowej, radiokomunikacji,
- gospodarka widmem częstotliwości radiowych,
- wyładowania elektrostatyczne, wyładowania piorunowe, impuls elektromagnetyczny,
- środowisko naturalne i ingerencja człowieka,
- metody numeryczne elektrotechniki technicznej,
- oddziaływania promieniowanie elektromagnetyczne na organizmy żywe,
- źródła zakłóceń i drogi sprzężeń z urządzeniami wrażliwymi,
- odporność na zakłócenia,
- pomiary i aparatura w kompatybilności,
- anteny i propagacja,
- filtry, uziemienia, ekranowanie,
- kształcenie w dziedzinie kompatybilności,
- normy i przepisy.

Poruszano tak oryginalne (w świecie naukowym) zagadnienia jak terroryzm elektromagnetyczny.

Obrady odbywały się na Politechnice Wrocławskiej. Miejsce to zostało wybrane nie bez powodu. Instytut Telekomunikacji i Akustyki PWR prowadzi liczne prace badawcze dotyczące tej tematyki,

a jego kadra wchodzi w skład Rady Naukowej Symposiumu i Komitetu Organizacyjnego.

Towarzysząca Symposiumowi wystawa prezentowała sprzęt znanych firm światowych oraz wydawnictwa dotyczące omawianej tematyki. □

Krótki bilans prac Administracji Centralnej

Dzięki inicjatywie pana dyrektora administracyjnego Andrzeja Kaczkowskiego przedstawiamy naszym Czytelnikom w nowej formie informację dotyczącą działalności Administracji Centralnej. Mamy nadzieję, że powstanie w ten sposób stałe źródło informacji o istotnej stronie życia Uczelni.

Redakcja

Lipiec 1998 r.

1. Dokonano odbioru prac polegających na odbudowie muru oporowego przy zbiorniku odpadów szlamowych zawierających koncentrat rud uranowych w Kowarach wzdłuż rzeki Jedlicy, uszkodzonego podczas powodzi w lipcu 1997 r. Prace prowadziła firma „POLIBETON” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

2. Rozstrzygnięto przetarg na kompleksową wymianę nawierzchni poliuretanowej w sali D w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu przy ul. Chełmońskiego 16. Wybrano ofertę firmy „FEBUS” s.c. z Zielonej Góry. Prace mają potrwać do końca września br., a finansowane są z limitu centralnego PWR.

3. Trwają (dzięki przerwie wakacyjnej) remonty w domach studenckich. Prace w różnych branżach (budowlanej, instalacyjnej, a także posadzkarskie, malarskie, izolacyjne) wykonywane są w następujących DS: T-3, T-15, T-17 i T-19.

4. Uciążliwa dla służb budowlanych PWR okazała się trwająca blisko 2 miesiące awaria kabla telefonicznego w rejonie ul. Gdańskiej. Pozbawieni łączności byli m.in. użytkownicy budynków: G-10, G-11, F-1.

Przyczyną braku łączności była próba kradzieży kabla telefonicznego.

5. Rozstrzygnięto przetarg na wynajem bufetu w nowo remontowanym budynku Studium Nauki Języków Obcych (H-4) przy ul. Wybrzeże Wyspiańskiego. Przetarg wygrała firma p. R. Tabęckiego, który prowadzi kilka lokali gastronomicznych we Wrocławiu. Bufet będzie zlokalizowany w przyziemiu budynku. Sala konsumpcyjna z bufetem zajmuje powierzchnię 85 m².

6. Przedłużono termin zakwaterowania powodzian w domu studenckim T-8 przy ul. Podwale z 31.07.98r. na 20.09.98r. Po tym okresie powodzianie zostaną wykwaterowani, a udostępnione pokoje zostaną odmalowane na koszt miasta, aby mogły być od 1 października przekazane do dyspozycji studentów.

Sierpień 1998 r.

1. Trwają prace remontowe w stołówce pracowniczej (B-10) przy ul. Smoluchowskiego 29. Stołówka rozpocznie działalność od 21.09.1998 r.

2. Trwa naprawa - wymiana - dachu na budynku C-1. Prace wykonuje Zespół Konserwacyjno-Remontowy PWR.

3. Na etapie końcowym znajdują się prace remontowe w DS-ach (wspomniane w informacjach z lipca 1998 r., pkt. 3.)

Wrzesień 1998 r.

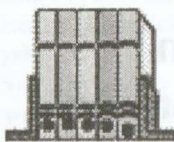
1. 1 września odbył się pierwszy z planowanej serii przetargów na dostawy (zgodnie z przepisami o „zamówieniach publicznych”). Wyłoniono na okres najbliższych 2 lat dostawcę środków czystości i drobnego sprzętu do utrzymania czystości dla Uczelni. W najbliższym czasie drogą przetargu zostanie wyłoniony dostawca materiałów biurowych. □

KSIĄŻKI, które polecamy...

Zbigniew Brzeziński

Wielka szachownica

Główne cele polityki amerykańskiej

Wydawnictwo „Świat Książki”, Warszawa 1998
cena 28 zł

Książka syna polskiego dyplomaty, który wspiął się na wyżyny polityki amerykańskiej została natychmiast po wydaniu przetłumaczona na wiele języków i stała się przedmiotem komentarzy specjalistów. Przykładem choćby artykuł w Niezawisimój Gazietie kończący się wnioskiem, że jeśli Brzeziński pokaże się w Rosji, należy go aresztować. Inni autorzy komentują raczej poglądy Brzezińskiego.

Książka zawiera analizę układu sił politycznych, jakiego należy oczekiwać w najbliższym dwudziestolecu. Obraz przyszłości nie jest wróżeniem z fusów, ale wynikiem oceny sytuacji militarnej, ekonomicznej i technologicznej.

Z amerykańskiego punktu widzenia, z jakim niewątpliwie identyfikuje się Brzeziński, istotne jest, czy USA pozostanie mocarstwem globalnym. Zdaniem autora, o głównym układzie sił będzie decydowała sytuacja w Eurazji. Zajmuje ona 40% ładu kuli ziemskiej, mieszka tu blisko 75% ludności i wytwarzane jest 75% produktu narodowego brutto. Tylko tu powstawały i nadal powstają struktury państwowe i ekonomiczne zdolne konkurować ze Stanami Zjednoczonymi. Niemcy, Rosja, Chiny, Indie to nie jedyne liczące się kraje.

Brzeziński jest zdania, że około roku 2010 może powstać twór polityczny (rodzaj partnerstwa) Francji, Niemiec, Polski i Ukrainy, który mając 230 mln obywateli może stać się znaczącym czynnikiem politycznym. Na drugim końcu superkontynentu można oczekiwać rozwoju Chin, które, choć wciąż jeszcze zacofane, staną się mocarstwem regionalnym. Zadaniem USA będzie znalezienie właściwej platformy współpracy z Japonią i Chinami równocześnie.

W centrum Eurazji znajduje się Czarna Dziura: Rosja, a właściwie to, co zostało po Związku Radzieckim: kraj o malejącej liczbie ludności i wskaźnikach gospodarczych gorszych niż większość krajów postkolonialnych, wciąż jednak pretendujące do wpływu na losy świata.

Książka zawiera bardzo interesujący materiał ilustracyjny. Liczne mapy pokazują rozwój kolejnych historycznych i współczesnych imperiów. Dzięki temu czytelnik może łatwo uświadomić sobie zasięg imperium mongolskiego w XIII wieku albo cofanie się granic władzy ZSSR.

Książka jest dedykowana studentom autora, „aby pomóc im kształtować przyszły świat”. Niektórym, jak np. pani Albright, nawet się to udaje.

PAŁAC SCHAFFGOTSCHÓW W CIEPLICACH - czyli Filia PWr w Jeleniej Górze

Pałac, który 31 maja 1975 roku został przekazany Politechnice Wrocławskiej, miał różne koleje losu. Pierwsza budowla, wzniesiona w tym miejscu w 1687 roku, została zniszczona przez pożar w 1717 r. Następny obiekt też uległ spaleni. Dopiero w latach 1784-88 wzniesiono piękną monumentalną, późnobarokową rezydencję rodziny Schaffgotschów według projektu Jana Jerzego Rudolfa.

Jak to określał historycy sztuki, pałac to: „Masywna trójskrzydłowa bryła i rozciąganie jej fasady stanowią charakterystyczne wyznaczniki przenikania się stylu późnego baroku i klasycyzmu. Elewację frontową zdobią herby fundatorów z piastowskimi orłami. Wnętrza pałacu, kilkakrotnie przebudowywane, zachowały do dzisiaj wiele oryginalnych przykładowie bogatej dekoracji i częściowo dawne wyposażenie” („Przewodnik po cenniejszych zabytkach województwa jeleniogórskiego” Wojciech Kapałczyński i Kazimierz Śliwa, Jelenia Góra, 1997 rok).

Pałac do 1945 roku spełniał nie tylko funkcje mieszkalne, mieściły się tu zbiory rodziny Schaffgotschów. Były to słynne militaria, zbiory marynistyczne, wspaniałe księgozbiór zawierający starodruki i rękopisy. Pałac nienaruszony przetrwał całą II Wojnę Światową. Pierwszymi lokatorami w 1945 roku stali się żołnierze Armii Czerwonej. Jak podaje Słowo Polskie z 20 stycznia 1995 roku: „wyrzucano z okien zabytkowe meble, obrazy, dywany i inne przedmioty. Część spalili, inne rozbili”. Uciekający Niemcy, ukryli w pałacu skrzynie z dziełami sztuki zrabowanymi w Polsce. Skrzynie te, dzięki ofiarności nielicznych Polaków, zostały wyniesione z pałacu i uratowane. W samym pałacu zaś

wojsko sowieckie urządziło szpital polowy dla żołnierzy zarażonych chorobami wenerycznymi. Lazaret funkcjonował do 1947 roku. Chorzy sowieci, nie znający się na wartości starych mebli, obrazów i rzeźb, palili nimi w piecu.

Pod koniec lat czterdziestych władze „polskie” planowały urządzić w pałacu „Dom wypoczynkowy dla Kancelarii Rady Państwa”. Nadzór nad odpowiednim przygotowaniem pałacu w latach 1949-1952 sprawował prof. Marcin Bukowski. Przez ten okres mieścił się tu Wojskowy Dom Wypoczynkowy. Jednak Kancelaria Rady Państwa nigdy nie przejęła pałacu, a od 5 czerwca 1953 roku gospodarzem pałacu był Związek Harcerstwa Polskiego, który urządził w Cieplicach Centralną Szkołę Instruktorów Zuchowych imienia Janusza Korczaka. W latach przedziesiątych ostatecznie rozgrabiono pałac. Część cenniejszych przedmiotów wywieźli przedstawiciele warszawskiej Desy, a część pracownicy szkoły (Słowo Polskie 23-26.12.1972 rok).

W czasie działalności harcerzy nie tylko organizowano tu kursy i szkolenia, ale także przeprowadzane były prace remontowe. Jeden z większych miał miejsce w 1965 roku, kiedy to odnowiono wnętrze pałacu, jak donosiła prasa, „bez uszczerbku dla normalnych zajęć na prowadzonych kursach” (Gazeta Robotnicza 25 sierpnia 1965 roku). Ale czy również nie bez uszczerbku dla samego pałacu? Przyszł rok 1975. „W jeleniogórskim ratuszu podpisano porozumienie w sprawie utworzenia Filii Politechniki Wrocławskiej; której siedzibą będzie pałac przy placu Piastowskim. „Jeleniogórskie zakłady pracy zobowiązały się do partycypowania w kosztach adaptacji budowli dla celów dydaktycznych.” (Gazeta Robotnicza 2. 06.1975 rok). „Nauka w pałacu ruszyła jednak dopiero w 1976 r. na wydziałach: mechanicznym i elektrycznym” (Słowo Polskie 8.10.1976 rok).

Wcześniej brak troski o stan dachów, obróbek powodował zamkanie elementów konstrukcyjnych budowli. Następową niewidoczną dla gołego oka biologiczna korozja elementów konstrukcyjnych pałacu. Zaczęło to ujawniać się dopiero w okresie zarządzania obiektem przez Politechnikę. Problem ten spadł na głowy gospodarujących obiektem z ramienia Uczelni Mimo permanentnych braków budżetowych władze Politechniki nie dały zginąć pałacowi. Jak podawały Nowiny Jeleniogórskie z 1986 roku, „najgorzej zaczęło się dziać w 1985 roku, gdy odpadł kawałek stropu, a na ścianach stwierdzono grzyb. Drewniany strop został natomiasz zaatakowany przez 3 gatunki grzyba oraz kolatka. Rozpoczęto renowację sali błękitnej, na co wydano ponad 20 milionów (to był 1984 rok) złotych”. „Remont pałacu nabrał przyspieszenia i konkretów dopiero w latach dziewięćdziesiątych” („Skarbiec Ducha Gór” październik - grudzień 1997 rok). Wymieniono pokrycie całego dachu na trwałą dachówkę cementową, barwą i kształtem nawiązującą do historycznych form. W 1992 roku rozpoczęto remont zabezpieczający wnętrze sekretariatu („Sala Żółta” z piękną rozetą u sufitu. W latach dziewięćdziesiątych zakończono całkowicie remont wymienionej wcześniej pięknej sali balowej, zwanej „Salą Błękitną”. Władze Politechniki przyznały środki na remont elewacji. Nie osiągnięto by ich bez zaangażowania się w sprawę remontu jeleniogórskiego zabytku wrocławskich władz Politechniki. Poparcia tym działaniom udzielili Rektor Andrzej Mulak i Prorektor Ludomir Jankowski. Pomagali w tych działaniach Dyrektorzy Działu Administracyjnego z Andrzejem Kaczkowskim i Maciejem Ostrowskim na czele. Głównym inicjatorem i motorem wszelkich działań na rzecz remontu pałacu jest znany z niekonwencjonalnych sposobów pozyskiwania środków Dyrektor Filii Maciej Pawłowski wspierany przez niesamowicie skrupulatnego i dokładnego Witolda Dziadosza. Środki przyznane przez Politechnikę oraz uzyskane z Fundacji Niemieckiej pozwoliły na przeprowadzenie remontu trzech stron elewacji całego pałacu. Wyremontowano w 1997 roku frontową i boczne fasady. Remont obejmował odtworzenie zniszczonych elementów wspaniałych kartuszy herbowych, wymieniono część gzymsów, elementów wystroju okien. Przeprowadzono konserwację kamieniarki. Wymieniono elementy obróbek blacharskich z miedzi. Jak podaje periodyk wydawany przez Towarzystwo Przyjaciół Jeleniej Góry „Skarbiec Ducha Gór”: „...aż w roku 1997 odnowiono (...) elewację pałacu, który obecnie wygląda chyba lepiej, niż w momencie powstania w XVIII wieku.”

Pozostał do wykonania remont elewacji ostatniej strony pałacu: od strony Parku Zdrojowego. Po rozstrzygnięciu konkursu architektonicznego ogłoszonego przez władze Jeleniej Góry na zagospodarowanie placu Piastowskiego, przy którym mieści się pałac, przewiduje się wymianę nawierzchni placu oraz wykonanie nowego oświetlenia terenu. Miasto planuje wykonanie przy tym piękną iluminację pałacu. Są szanse na włączenie się miasta w przebudowę najbliższego terenu wokół budynku oraz jego udział w finansowaniu dalszego remontu elewacji. Gdy uda się wykonać remont południowej elewacji pałacu, wraz ze wspaniałą werandą, Cieplice otrzymają obiekt godny zwiedzania. Miło nam, że jest to jednocześnie świadectwo troski Politechniki Wrocławskiej o dobra kulturalne Dolnego Śląska.

Obrazki z filii w Jeleniej Górze

Remont elewacji pałacu Schaffgotschów postępuje

Element elewacji przed i po remoncie

Zabytkowy piec

Uratowana rozeta

Sala Błękitna

Festival Nauki

Wrocław, 25-27 września 2009